

Мозоль В.В., старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем забезпечення публічної безпеки і порядку ННІ №3 НАВС.

РОЛЬ ПРАЦІВНИКІВ ОВС У ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС

День аварії на Чорнобильській АЕС увійшов до світової історії масштабних катастроф, наслідки якої нам доведеться розділити з нашими нащадками. Говорять, що з роками біль притихає, але в пам'яті народу ця страшна подія закарбувалася назавжди, адже чорною стрічкою вона перетнула життя мільйонів. Одна мить змінила долі міст, сіл, людей, підприємств, перекреслила все нажите, винесла вирок багатьом долям, нанесла і фізичні, і духовні рани, які не загояться ніколи.

Навіть сьогодні, коли минуло тридцять років, навряд чи комусь вдасться підрахувати кількість ненароджених дітей, зламаних доль, втрачених життів, які вихопив неприборканий атом. Але важко уявити якими могли б бути наслідки, якби не Ліквідатори - Люди, які, усвідомлюючи небезпеку, без вагань та роздумів ризикували власним життям і здоров'ям, щоб вберегти націю, свою країну... Дорога ціна за життя ближнього.

Частку своєї відваги і серця віддали співробітники органів внутрішніх справ. Чимало щасливих мрій того чорного ранку розбились об смертоносну і болючу силу невидимих радіаційних променів. Обов'язок правоохоронця, громадянина і просто свідомої людини кликав їхати рятувати світ. За сумлінне виконання службового обов'язку більшість співробітників ОВС повернулися з відзнаками і нагородами, грамотами і медалями. Та розплатою за подвиг стали рентгени,

що поступово, день за днем відбирали здоров'я у тоді ще безвусих сержантів, прапорщиків, лейтенантів...

26 квітня 1986 року о 1 годині 23 хвилині трапилася жахлива трагедія - аварія на Чорнобильській АЕС. Вже за 5 хвилин на місце події прибув черговий караул ВПЧ-2 з охорони АЕС, а о 1 годині 35 хвилині - караул СВПЧ-6 м. Прип'яті на чолі з лейтенантами внутрішньої служби В.П. Правиком і В.Н. Кибенком. Вони першими організували гасіння пожежі. У цей час на даху машинного залу і приміщень допоміжних служб виникло близько 30 загорянь.

О 1 годині 40 хвилин на місце аварії прибув начальник ВПЧ-2 майор внутрішньої служби Л.П. Телятніков, який знаходився у відпустці. Він взяв на себе керівництво з гасіння пожежі, яка могла розповсюдитися на всі чотири енергоблоки. Всі пожежні роботи довелося виконувати на висоті від 30 до 60 метрів.

До прибуття о 3 годині 22 хвилини оперативної групи УПО УВС Київської області В.П. Правик і В.Н. Кибенок, особовий склад караулів, які вони очолювали, отримали значну дозу випромінювання і були відправлені в лікарню, о 5 годині ранку туди ж відправили і Л.П. Телятнікова.

О 4 годині 15 хвилині на місце пожежі прибули начальник УВС Київської області генерал-майор міліції В.М. Корнійчук, його заступник полковник міліції В.І. Володін, заступник начальника УПО МВС УРСР полковник внутрішньої служби В.М. Гурін.

Прийнятими заходами о 4 годині 50 хвилин 26 квітня пожежу вдалося локалізувати, а о 6 годині 35 хвилині - повністю ліквідувати. Безпосередньо в її гасінні було зайнято 19 одиниць пожежної техніки і 65 пожежних. За оцінкою спеціалістів, самовіддані дії пожежних і вірна організація їхньої роботи дозволили значно обмежити масштаби аварії.

Отримавши повідомлення про аварію Прип'ятським МВВС в місті патрульними нарядами міліції було забезпечено громадський порядок, перекриті дороги і підступи до АЕС.

Через 3-4 години до міськвідділу прибули 72 працівники міліції Поліського, Чорнобильського та Іванківського РВВС. Протягом 26 квітня в місто прибули також 418 осіб із підрозділів УВС Київської області.

До 6 години 26 квітня оперативна група МВС УРСР розробила схему охорони громадського порядку в м. Прип'яті і на підступах до ЧАЕС. Станом на 12 годину 27 квітня в ліквідації аварії взяли участь 1185 співробітників міліції (МВС - 86, УВС Київської області - 499, УВС м. Києва - 300, КВШ МВС СРСР - 300), пожежних - 99, військових внутрішніх військ - 850.

З 26 квітня в м. Прип'яті почала працювати Урядова Комісія, яку очолив заступник Голови Ради Міністрів СРСР Б.Є. Щербина. Комісія організувала роботу щодо ліквідації аварії на ЧАЕС. Але основна організаторська робота щодо ліквідації аварії на ЧАЕС в основному лягла на плечі Міністра внутрішніх справ України Гладуша Івана Дмитровича та колегію Міністерства.

З 26 квітня по 1 грудня 1986 року у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС взяли участь 5 тис. осіб особового складу пожежної охорони, 3,6 тис. військовослужбовців внутрішніх військ.

З 28 квітня 1986 року в районі аварії почала працювати група лікарів Медуправління МВС УРСР. Всього в зоні ліквідації аварії працювали 583 медичних працівники. У 1986 році в Республіканському госпіталі обстежили 1163 особи, в лікарні УВС - 535 [1].

Відтоді, протягом п'яти років, пліч-о-пліч, змінюючи колег різних регіонів України, інспектори виконували священний обов'язок з ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Евакуація населення, нагляд за безпекою дорожнього руху, супровід колон з жителями, перевезення вантажів, несення служби на спецпостах, патрулювання зони і забезпечення охорони громадського порядку, охорона об'єктів, обслуговування 10-ти і 30-ти кілометрових зон - це лише

невеликий перелік тих важливих завдань, які покладалися на інспекторів ДАІ [2].

У співробітників, які працювали в зоні радіоактивного забруднення, втричі зросла кількість онкологічних захворювань, в 1,5-2 рази - захворювань шлунково-кишкового тракту, серцево-судинної та ендокринної систем, травматизм.

За пропозицією МВС УРСР, МВС СРСР затвердили для ліквідаторів ряд пільг з оплати праці, вислуги років, присвоєння позачергових звань, тривалості відпусток та інше. Загалом за мужність і самовідданість, виявлені під час ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, 742 працівники органів внутрішніх справ та військовослужбовці внутрішніх військ МВС України удостоєні державних нагород СРСР та України [3].

УВС Київської області збудовано Музей героїв Чорнобиля, який був відкритий 8 травня 1987 року до річниці аварії на ЧАЕС. Традиційно проводиться комплекс заходів з нагоди річниць від дня Чорнобильської катастрофи. Зокрема, щорічно протягом березня та квітня за участю ветеранського активу Асоціації працівників ОВС УРСР- учасників ліквідації наслідків аварії ЧАЕС, керівництва органів і підрозділів внутрішніх справ у регіонах, командування військових частин внутрішніх військ проводяться зустрічі із ветеранами-учасниками ліквідації аварії, сім'ями ліквідаторів, з'ясовуються та вирішуються їхні соціальні проблеми [4].

Трагедія Чорнобиля торкнулася кожного з нас. Ми з повагою і вдячністю ставимося до людей, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, і вшановуємо пам'ять тих, кого вже немає в живих.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Голованов Я. Радиация: миф и реальность // Чернобыль. Дни испытаний. - Киев, «Радянський письменник», 1988.

2. [Электронный ресурс]. - Режим доступа:
<http://daiwin.gov.ua/istoriya-dai/chomobil-na-vidstani-20-rokiv/>

3. [Электронный ресурс]. -
Режим доступа: http://donetshina.ucoz.org/publ/rozdumi_z_privodu/chomobIl_vichna_tragedija_ljudstva/4-1-0-428.

4. [Электронный ресурс]. - Режим доступа:
<http://museum-konst.com/index.php/stati-i-uroki/likvidatory-avarii-na-chaes-kak-eto-by^>.